Minister
Aktywów Państwowych

BM.I.053.284.2025

IK: 1139331
Warszawa, 30 lipca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT10781 Pani Joanny Borowiak, Posłanki na Sejm RP, oraz grupy posłów, z dnia 11 lipca 2025 r.

Na wstępie chciałbym przypomnieć, iż Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa w spółce ORLEN S.A. (dalej: ORLEN) realizuje uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie ORLEN.

Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw Spółki należy do kompetencji zarządu, a zgodnie z art. 375^1 KSH walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia jej spraw. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając jako akcjonariusz Skarb Państwa nie ma uprawnień do ingerowania w prowadzenie spraw ORLEN, także w zakresie wykonywania praw z akcji spółki ANWIL S.A. (dalej: Anwil, Spółka) oraz działalności prowadzonej przez Spółkę. W związku z powyższym poniższa odpowiedź została opracowana w oparciu o informacje przekazane przez ORLEN.

Działalność Anwil, podobnie jak innych podmiotów sektora chemicznego w Europie, nadal realizowana jest w niesprzyjającym otoczeniu rynkowym. Od momentu wybuchu pandemii COVID-19, a później agresji Rosji na Ukrainę, Spółka boryka się z wysokimi kosztami zakupu głównych surowców do produkcji oraz energii elektrycznej. Skutkiem powyższego Spółka pozostaje pod ogromną presją ekonomiczną, która wymaga podejmowania działań zarządczych celem utrzymania konkurencyjności – zarówno na rynku krajowym, jak i europejskim. Niezmiennie, dotyczy to dwóch głównych obszarów działalności Spółki – produkcji nawozów azotowych oraz PCW (polichlorku winylu).

Ekonomika produkcji nawozów azotowych w Anwilu jest silnie uzależniona od cen gazu ziemnego (głównego składnika wykorzystywanego do produkcji nawozów azotowych – około 70% całkowitego kosztu wytworzenia), poziomu opłacalności produkcji rolnej oraz łatwości wprowadzania tańszych nawozów z Rosji i Białorusi na krajowy rynek. W odniesieniu do importu nawozów z Rosji i Białorusi Spółka zauważa pozytywne skutki działań podjętych na forum Unii Europejskiej (m.in. dzięki polskiej prezydencji) i wprowadzenia z początkiem lipca 2025 r. dodatkowych ceł na produkty z tych kierunków. Jest to spełnienie postulatu, o który Anwil i cała europejska branża nawozowa zabiegali od dłuższego czasu. 22 maja 2025 r. Parlament Europejski przyjął rozporządzenie wprowadzające wyższe cła na nawozy z Rosji i Białorusi. Oprócz dotychczasowej stawki celnej wynoszącej 6,5% na te produkty, zostanie doliczona dodatkowa opłata, początkowo w wysokości 40–45 EUR za tonę, która stopniowo będzie wzrastać do 315–430 EUR za tonę w 2028 r. Przepisy te weszły w życie 1 lipca 2025 r.

Trzeba także zauważyć, że Polska jest jednym z krajów, w których nadzór administracyjny nad podmiotami działającymi na rynku nawozowym jest ograniczony. Działalność w zakresie wprowadzania nawozów mineralnych do obrotu w Polsce nie podlega szczegółowemu ewidencjonowaniu ani wymaganiom podmiotowym, co w ocenie Spółki nie zapewnia przestrzegania zasad uczciwej konkurencji oraz bezpieczeństwa i jakości produktów. W tym zakresie Zarząd Spółki bezpośrednio współpracuje także z administracją państwową, m.in. wnosząc wkład w prace nad zmianą ustawy o nawozach i nawożeniu. Analogiczne działania podejmowane są także w zakresie rozszerzenia systemu SENT o monitorowanie przemieszczania nawozów w zakresie ich przywozu oraz wywozu do i z Polski, a także tranzytów przez terytorium naszego kraju. Spółka aktywnie współpracuje również z krajowymi oraz europejskimi organizacjami branżowymi.

Drugi z filarów działalności Spółki, tj. sektor tworzyw sztucznych także pozostaje pod presją trudnej sytuacji rynkowej co ma bezpośredni wpływ na osiągane wyniki finansowe i zdolności Spółki do realizacji niezbędnych inwestycji. Od dłuższego czasu zauważalna jest wyraźna nadpodaż produkcji PCW w Europie, przy jednoczesnym spadku popytu, co jest konsekwencją m.in. spowolnienia w branży budowlanej, stanowiącej główną gałąź gospodarczą konsumpcji tego produktu. Dodatkowo, podobnie jak w przypadku nawozów, obserwowana jest duża dostępność produktów PCW z importu – w szczególności z krajów azjatyckich.

Warto w tym kontekście odnotować, że lata 2020-2022 były wyjątkowo sprzyjające dla działalności Spółki. Warunki rynkowe i makroekonomiczne pozwalały na osiąganie bardzo dobrych wyników, szczególnie w obszarze tworzyw sztucznych. Tych okoliczności nie wykorzystano jednak do wzmocnienia Spółki w aspektach operacyjnych, jak i finansowych i zabezpieczenia ciągłości jej funkcjonowania. Po trzech latach wzrostów, w roku 2023 nastąpił dramatyczny spadek przychodów r/r o blisko połowę i wyniku EBITDA z poziomu ponad 1 mld zł niemal do zera. Pomimo tego nie zostały wdrożone działania oszczędnościowe. Koszty stałe wzrosły o ponad 20% w porównaniu do roku 2020. Jednocześnie, wyzwania stojące przed Spółką nie zniknęły i Spółka musi je zaadresować obecnie, w znacznie gorszym otoczeniu makroekonomicznym i w obliczu nowych czynników, z którymi wcześniej nie była zmuszona się mierzyć.

W obliczu opisanych powyżej niesprzyjających warunków, Zarząd Spółki koncentruje swoje działania na utrzymaniu stabilności finansowej i warunków zatrudnienia w Spółce. Rozumiejąc jak istotną rolę odgrywa Anwil w społeczności regionu kujawsko-pomorskiego i miasta Włocławek, podejmowane są liczne kroki dla zapewnienia zrównoważonego funkcjonowania Spółki. W tym celu Spółka opracowała i realizuje plan naprawczy pn. „ANWIL Rescue Plan", którego elementem składowym jest między innymi projekt poprawy efektywności kosztowej i optymalizacji wydatków. Wśród wdrażanych inicjatyw, których celem jest dostosowanie Spółki do niesprzyjających warunków rynkowych i poprawa jej konkurencyjności można wymienić m.in. renegocjację warunków świadczenia usług na rzecz Spółki, poprawę warunków zakupowych na surowce, stabilizację produkcji oraz przygotowanie i realizację nowych inwestycji, które przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej i kosztowej. W realizację projektów optymalizacyjnych zaangażowane są wszystkie obszary działalności Spółki, a inicjatywy może zgłaszać każdy pracownik. Anwil wykorzystuje dostępne wewnątrz organizacji - wiedzę i umiejętności do wykonywania dodatkowych obowiązków i przeglądu dotychczasowych procesów. Co ważne, nie jest to działanie jednorazowe – ma charakter ciągły i pozwala na nieustanne poszukiwanie rozwiązań poprawiających efektywność procesów oraz kondycję Spółki. Zarząd Anwil ma pełną świadomość społecznej wrażliwości podejmowanych działań optymalizacyjnych, szczególnie w obszarze kosztów osobowych, dlatego pozostaje w bieżącym dialogu z pracownikami, jak również z przedstawicielami Związków Zawodowych, którzy podczas cyklicznych spotkań są informowani o najważniejszych kwestiach związanych z funkcjonowaniem Spółki. Takie bezpośrednie spotkania – zarówno w obszarze produkcji, jak i administracji – odbywają się w okresach nie dłuższych niż co sześć miesięcy, a ostatni cykl był realizowany w marcu 2025 roku i podobnie jak poprzedni, cieszył się wysoką frekwencją oraz otwartością dialogu.

Warte podkreślenia jest, iż pomimo opisanych trudnych warunków w jakich przychodzi Spółce funkcjonować, realizowane są w niej ważne inwestycje w rozwój infrastruktury. Wśród nich należy wymienić m.in. rozbudowę nawozowych mocy produkcyjnych oraz

modernizację obszaru energetyki, tj. powstającą Kotłownię Pary Średnioprężnej II, która posłuży nie tylko samemu zakładowi we Włocławku, ale również innym jednostkom produkcyjnym z Grupy ORLEN. Warto także nadmienić o realizowanym we współpracy z ORLEN projekcie budowy hubu wodorowego we Włocławku, w ramach którego Anwil jest odpowiedzialny za produkcję wodoru oraz realizację inwestycji w części ISBL tj. budowę instalacji jego doczyszczania i sprężania na cele transportowe, czyli w jakości automotive.

ORLEN podkreśla, że Anwil to nie tylko aktywa biznesowe, ale także ważny partner w budowie nowoczesnej i zrównoważonej Grupy ORLEN. Stanowi jej ważne ogniwo, na co jasno wskazuje nowa Strategia ORLENU 2035 „Energia jutra zaczyna się dziś". Stanowi ona ambitny i największy program inwestycji rozwojowych w historii koncernu. Z punktu widzenia Spółki kluczowa jest inicjatywa pn. „Transformacja segmentu nawozowego", w ramach której ujęte zostały wątki związane zarówno z obszarem nawozowym jak i PCW. Spółka jest także bezpośrednio zaangażowana w inne inicjatywy związane z operacjonalizacją nowej strategii ORLEN. Wskazana wyżej inicjatywa strategiczna zakłada między innymi poprawę funkcjonowania zakładu w ramach segmentu PCW, w tym poprawę dostępności operacyjnej, obniżenie jednostkowych kosztów wytwarzania, oraz przygotowanie segmentu nawozowego na wyzwania związane ze zmianami regulacyjnymi UE. W szczególności w zakresie nawozowym mają one charakter strategiczny dla przyszłości firmy. Konieczność m.in. spełnienia restrykcyjnych założeń dyrektywy RED III czy dostosowanie firmy do założeń unijnej strategii „od pola do stołu" wiążą się z ogromnymi nakładami inwestycyjnymi oraz zmianą modelu funkcjonowania zakładu produkcyjnego. Dlatego fakt przypisania ww. dedykowanej inicjatywy strategicznej, będącej elementem operacjonalizacji strategii Grupy Kapitałowej ORLEN do roku 2035, bezpośrednio do Spółki Anwil, potwierdza kluczową rolę jaką pełni ona w Grupie. Jest także potwierdzeniem wysokiego zrozumienia dla jej znaczenia w skali kraju. Stabilny finansowo Anwil, odpowiadający pozytywnie na wyzwania rynkowe i regulacyjne, jako jeden z największych producentów nawozów w Polsce oraz jedyny krajowy producent suspensyjnego polichlorku winylu, pozostaje tym samym istotnym elementem wieloletniej strategii ORLEN. Stąd też scenariusze, które są analizowane w ramach realizacji ww. inicjatywy, mają na celu zapewnienie stabilności finansowej i operacyjnej dla Spółki w perspektywie długoterminowej i w pełnym zakresie jej działania. Celem jest również zabezpieczenie odpowiedniego poziomu finansowania dla inwestycji obligatoryjnych, odtworzeniowych i rozwojowych w perspektywie roku 2035.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister
dokument podpisany elektronicznie
1139331.4203515.3342545

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów